

for, hvordan Danmark skal opføre sig. Man kan ikke regne med, at Nedrustningskonferencen skriver op: Saa og saa mange Mand pr. Million Indbyggere, saa og saa mange Tons pr. Million Indbyggere eller pr. Enhed af økonomiske Værdier, eller hvad man nu vil gaa ud fra. Man maa regne med, at det, der vil foregaa, vil blive, at Folkeforbundsraadet allerede forud for Konferencen henvender sig til de enkelte Stater og spørger hver af disse, hvad de anser for det mindste, de kan nøjes med, og dér er det uægtelig min Opfattelse, at det vil være klogt fra dansk Side, om vi har vort Svar paa det rene, ikke blot gennem en Beslutning tagen af dette Ting og tiltraadt af den højtærede Regering, men ogsaa gennem en lovgyldig Beslutning, efter hvilken Danmarks Militærvæsen er ordnet.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Brorsen, at hvis vi møder med en gennemført Militærordning, der betyder en Nedrustning, ja, en Afrustning, saaledes som der kan blive Tale om det, med Flertal i dette Ting, saa vil man sige til os: Hvad vil I her? I har jo ingenting at tale med om ved denne Lejlighed! Jeg maa tilstaa, at dette forekommer mig at være en af de besynderligste Ideer, jeg endnu har truffet paa. Folkeforbundets Formaal er at tilvejebringe en Nedrustning, for hvilken det fjernere Program, naturligvis ikke til nøjagtig Efterfølgelse, er angivet i de forskellige Bestemmelser i Fredstraktaten om de Lande, der er underkastet Begrænsningen dér; Folkeforbundet indkalder en Nedrustningskonference for at naa saa langt ned som paa nogen Maade muligt, og saa skulde man sige til den Stat, som paa Forhaand er gaaet ned, som har givet det Eksempel, som det dog ligger i hele Folkeforbundets Aand at maatte ønske fulgt af alle de andre saa snart som muligt: I har ingenting at gøre her! Tværtimod, jeg tror, at der vilde blive en meget gunstigere Stilling for Danmark, om Danmark var med til at give Eksemplet paa den gennemgribende Forvandling af Krigsmaskinen til et Vagtkorps, som er den eneste virkelige Betingelse for, at Voldgiftsaftaler, at fredelige Afgørelser, at Fredstraktater og alt andet saadant kan komme til at staa paa sikker Fod og ikke i kommende Tider omstyrtes igen ved en eller anden voldelig Afgørelse.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel sagde, at han ønskede stærkt at understrege Danmarks Stilling som nationalt selvstændig Stat. Ja, jeg tror, vi alle kan være enige derom. Det ærede Medlem tilføjede, at

han lagde fra sig de Klager og de Beskyldninger, som rettedes mod Tilhængerne af en Forvandling af dansk Militærvæsen for Mangel paa Følelse for deres Land. Jeg har ikke næret Tvivl om, at det ærede Medlem havde den Opfattelse, at han fuldt ud erkendte, at der bag de Bestræbelser, som her gøres gældende, staar en lige saa varm Interesse for Danmark som bag nogen af de Bestræbelser, der fremføres fra anden Side, og jeg vil gerne til Gengæld erkende, at intet af de Partier, der staar os imod, er besjælet af noget Ønske om, at Magten skal være afgørende i Stedet for Retten, eller om, at Danmark paa nogen Maade skal være udsat for krigerske Forviklinger. Ligesom vore Modstandere erkender vore Følelser for det Land, vi bebø, og den Nation, vi tilhører, erkender jeg ogsaa de ærede Medlemmers Villie til at arbejde for Fredens Sikring indenfor den Verden, i hvilken vi lever. Det, vi er uenige om, er Midlerne og navnlig Midlerne for Danmarks Vedkommende. Det er vor faste Overbevisning, at den Ordning, der skabtes i 1922, øger i ingen Henseende Sikkerheden for Danmark, den skaber i ingen Henseende en mere betryggende Stilling for vort Land end en Ordning af den Karakter, som jeg her i Dag og ved andre Lejligheder har været Talsmand for. Det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde i Gaar: Det er dog underligt, at her i Danmark skal vi atter og atter vende tilbage til dette Spørgsmaal. Aldrig saa snart har vi faaet en Løsning, førend vi strides om den og skal søge ind i noget helt andet. Vi maa dog en Gang have Ro i denne Sag. — Ja, jeg kan slutte mig til denne det ærede Medlems Opfattelse. Ønskeligt vilde det være, om Afgørelsen af Danmarks Militærvæsen i en nær Fremtid blev truffet paa et saadant Grundlag, at den kan holde. Men er der et Menneske her i Salen, der tror, at Afgørelsen af 1922 er truffet paa et saadant Grundlag, at den kan holde? Nej, Betingelsen for, at en saadan Afgørelse virkelig skal kunne holde, staa uanfægtet i længere Tid, vil være, at denne Afgørelse underkastes Befolkningens Beslutning ved en fri Folkeafstemning.

Overfor de Forslag, der foreligger, er vi rede til Forhandling. Jeg har i mine Udtalelser angivet Grundlaget for denne Forhandling. Det maa efter vor Opfattelse være Opgivelsen af den tvungne Værnepligt. Det maa dernæst være Overgangen fra det krigsmæssige Udstyr i Danmark til et Vagthold bestemt til at løse Neutralitets- og Folkeforbundsopgaver ud